

ISSN 1016-9954

info

št. 48 · marec 1998 · Slovenska izdaja

Commission
Internationale
pour la
Protection
des Alpes

Internationale
Alpenschutz-
Kommission

Commissione
Internazionale
per la Protezione
delle Alpi

Mednarodna
komisija za
varstvo Alp

Avstrija
Francija
Italija
Liechtenstein
Nemčija
Slovenija
Švica

Alpska konvencija – kam?

Dragi bralci

Verjetno ste tudi Vi morali kar dvakrat pogledati: CIPRA-Info se Vam tokrat dejansko predstavlja v novi obleki! Upamo, da bodo vsebine prišle v spremenjeni obliki še bolj do izraza.

CIPRA je v sredini osemdesetih let odločilno spodbudila pripravo te pomembne meddržavne pogodbe o varstvu Alp in podprla trajnostni razvoj alpskega prostora. Od takrat je izmenično doživljala upanje in razočaranje. Danes, po sedmih letih, je bilanca dovolj skopa in je treba storiti še veliko. Pozivamo ministre za okolje, naj na 5. Alpski konferenci jeseni sprejmejo konkretne sklepe, na primer glede sekretariata in glede izvajanja protokolov.

Andreas Weissen
predsednik Mednarodne komisije za varstvo Alp CIPRA

Za sodobni videz se moramo zahvaliti skladu Aage V. Jensen Charity Foundation iz Vaduza, ki nam je dal potrebna sredstva in bo v tekočem letu velikodušno prevzel del stroškov za tiskanje. Posebne zasluge za novo podobo ima tiskarna Gutenberg iz Schaana, ki je v zadnjih tednih naredila ta izredni oblikovalski podvig in tudi prevzela del stroškov. Našemu pokrovitelju in naši tiskarni pristrčna hvala.

Na spremembe v konceptu biltena CIPRA-Info se boste, dragi bralci, prav gotovo hitro navadili. Na novo smo uvedli rubriki o prireditvah in o publikacijah. Da se bosta ta stolpca hitro napolnila in odražala kar se da reprezentativno sliko Alp, je potrebna tudi Vaša pomoč. Prosimo, da sporočite naši pisarni dogodke in publikacije, ki so jasno povezani z Alpami. V biltenu jih bomo z veseljem objavili.

Kar zadeva vsebino, bomo v prihodnje obravnavali eno osrednjo temo in tako dajali jasne poudarke. In je kaj za CIPRO bolj primerno, kot da začne z Alpsko konvencijo?

VSEBINA

ALPSKA KONVENCIJA

- 4 Pomanjkljivosti so znane že leta
Ozri se v jezi – ali kaj?
- 5 Prenehati ali nadaljevati?
Brez stalnega sekretariata...
- 6 Konvencija gorskih regij v Alpah ni zaželenja
- 7 Prometni protokol – še ena priložnost!
Preobrat pri protokolu o energiji

CIPRA

- 8 Ustanovljena CIPRA-Švica
Resolucija o ustanovitvi in ohranitvi
«alpskega področja brez genske tehnologije»

UMETNO ZASNEŽEVANJE

- 9 Zasneževanje z dodatki: nenevarno?
Gensko manipulirana sredstva za zasneževanje
Pravni položaj za Snomax & Co.

POROČILO O ALPAH

- 10 Poročilo o Alpah skoraj pripravljeno

POLETNA AKADEMIJA

«BELA KNJIGA» IN «ČRNA LISTA»

- 11 «Žarišče Alpe»: poletna akademija v Liechtensteinu
- 12 CIPRA zbira in predstavlja: Primeri, ki govorijo v prid in proti trajnosti
- 13 Cansiglio – sir in kulturna krajina na 1100 metrih
Aletschgletscher – med učinkom tople grede in promotorji

NOVICE / PROMET

- 14 Kolikor noge nesejo – počez skozi Alpe
10 let Alpske pobude (Alpen-Initiative):
Mejnik evropske prometne politike
- 15 Preusmeritev na tračnice: železnice so pripravljene
Zahteva po splošni prepovedi nočne vožnje za tovornjake

AGENDA

- 16 Agenda-CIPRE v sodelovanju z «Alpinform»

ZIMSKI ŠPORT

- 18 Razmah smučarskega turizma po celih Alpah

KNJIGE

- 19 Barvni atlas Ekosistemi Zemlje (Farbatlas Ökosysteme der Erde)
Oskrba varstvenih območij – priložnost za naravo, kulturo in turizem (Schutzgebietenbetreuung – eine Chance für Natur, Kultur und Tourismus)

DRAGI BRALCI

- 20 Vas mika praksa pri CIPRI?
Čudno
Preveč ničel pri CIPRI
Impresum
Naslovi CIPRE in zastopstev

Pomanjkljivosti so znane že leta

Na letni strokovni konferenci leta 1992 v Schwangau (Nemčija) je CIPRA naredila prvo vmesno bilanco Alpske konvencije. Poročilo s tedanje konference* se bere danes kot analiza pomanjkljivosti celotnega alpskega procesa.

c. d. guentherberg

Nič proti dobrim starim transportnim sredstvom

V letu po svečanem podpisu Alpske konvencije v Salzburgu so pričakovanja bila velika. CIPRA je upala, da bodo s to pogodbo alpske države končno oblikovale skupno čezmejno politiko varstva okolja. Toda že leta 1992 so se pri protokolih in pri uresničevanju Alpske konvencije pokazale hude pomanjkljivosti. Zato je CIPRA poleg vsebinskih postavila še celo vrsto formalnih zahtev, da bi premaknili alpski proces z mrtve točke:

1. Neštete neobvezujoče formulacije v protokolih je treba zamenjati z obvezujočimi formulacijami. Pogodbenice morajo sprejeti obveznosti in ne le proučevati svoje namene.
2. Namesto «najmanjšega skupnega imenovalca» naj bi si protokoli zastavili za cilj najvišji standard neke pogodbenice in določili obvezujoče roke za uresničitev.

Ozri se v jezi – ali kaj?

Pred desetimi leti so v Evropskem parlamentu sprejeli odločitev o pripravi Alpske konvencije. V začetku devetdesetih let so jo imeli še za regionalnopolitični protimodel evropskemu skupnemu trgu, danes pa alpski proces strahotno zamuja in uresničitev je vse bolj oddaljena.

c. d. guentherberg

... toda Alpska konvencija vseeno rabi pospeške.

Švica in Italija s 40% celotne alpske površine še vedno nista ratificirali krovnega sporazuma. Grozi nevarnost, da se bo ravnovesje med protokoli, namenjenimi ohranjanju virov (o varstvu narave, urejanju prostora in gorskih gozdovih), in tistimi, ki obravnavajo velike gospodarske sektorje (turizem, promet, energija), porušilo v škodo alpskega ekosistema. Mogoče se danes tu preveč zahteva, toda politični interes za Alpsko konvencijo je žal zanemarljivo majhen: konvencija (zaenkrat) še ni politični faktor za Alpe.

Zaradi dolgega časa, ki preteče od osnutkov protokolov do njihovega možnega uresničevanja nekje v prihodnjih letih, dostikrat tudi ne more ponuditi odgovorov na pereča vprašanja. Če pa povrh ratifikacije in prometni protokol ne postanejo prednostna naloga podpisnic, bo Alpska konvencija postala mednarodno povsem nepomembna.

3. Alpsko prebivalstvo mora tesneje sodelovati v alpskem procesu in pri procesih odločanja.
4. Nujno potrebna je ustanovitev Stalnega sekretariata, ki bi skrbel za protokole in za uresničevanje konvencije.
5. Da bi ustvarili skupno «zavest o Alpah», je potrebna stalna informacijska kampanja v celotnem alpskem prostoru.
6. Evropsko regionalno politiko je treba preoblikovati z ozirom na Alpe. Potrebna je ekologizacija politike subvencioniranja in podpiranja.

Danes, šest let pozneje, zahteve iz Schwangaua niso nič manj aktualne...

*CIPRA-Schriften 10/1993: Die Alpenkonvention, La Convention Alpine, La Convenzione Alpina, Alpska konvencija

Kljub vsemu je ta mednarodnopravno obvezujoča pogodba kontrapunkt k zelo širokim predstavam o Evropski listini za gorske regije. Kljub nekaterim banalnostim in problemom ponuja Alpska konvencija dovolj možnosti za čezmejno sodelovanje v celotnem Alpskem prostoru. Gre za pilotski projekt in tako tudi za nekakšen «laboratorij» za evropske politike. Že v preteklosti so se z raznimi iniciativami v alpskem prostoru začele številne oblike prostorske politike. Alpska konvencija tudi pomaga zagotoviti, da se pri regionalni politiki v Alpah ne stremi le za gospodarsko učinkovitostjo.

CIPRA je doslej angažirano, inovativno in kooperativno spremljala Alpsko konvencijo. Bodoča usoda CIPRE ni odvisna od uspeha ali neuspeha Alpske konvencije. Morala pa bo na mednarodnem parketu Alpske konvencije močnejše in bolj poantirano prevzeti vlogo tistega, ki opozarja na napake.

Peter Haßbacher
podpredsednik CIPRE-International

Prenehati ali nadaljevati?

Na seji predsedstva v začetku februarja v Vaduzu (Liechtenstein) je CIPRA-International imela obsežno razpravo o svojem odnosu do Alpske konvencije. Naj CIPRA kot kritična in konstruktivna opazovalka še naprej sodeluje pri alpskem procesu? Ali pa naj spriči hudih vsebinskih in organizacijskih pomanjkljivosti neha sodelovati in še distancira od Alpske konvencije?

Alpski proces se komajda premakne z mesta. Protokoli pa ostajajo večinoma nezavezujoči in vsebujejo nekatere določbe, pri katerih kolikor toliko ekološko osveščenu človeku kar kri zavre (npr. «uporaba organizmov, spremenjenih z gensko tehnologijo» ali pa «dopušcanje motoriziranih dejavnosti za rekreacijo»). Pogodbenice so doslej pokazale tudi kaj malo pripravljenosti za sprejetje konkretnih ukrepov za uresničevanje. Torej je kar nekaj razlogov, da bi prenehali sodelovati v alpskem procesu.

Po drugi strani pa nam nudi krovna konvencija obsežen seznam ciljev za politiko v alpskem prostoru, ki je primerna tudi za prihodnost. Prvič v zgodovini se kažejo skromni začetki sodelovanja celotnega alpskega prostora. Občine so se začele povezovati čez državne meje in izmenjevati izkušnje. Skratka: Alpska konvencija nosi v sebi velik potencial, ki so ga doslej premalo izkoriščali.

Predsedstvo CIPRE je v Vaduzu odločilo, da bo zaenkrat še sodelovalo v alpskem procesu. Če pa v prometnem protokolu ne bi našli zadovoljive rešitve za ceste višjega razreda, bo CIPRA svojo odločitev ponovno pretehtala.

Nujno potrebno je tudi, da prometni ministri na 5. Alpski konferenci končno sprejmejo odločitev o ustanovitvi Stalnega sekretariata. Zeleno luč naj bi dali tudi za pripravo ostalih štirih protokolov (prebivalstvo in kultura, vodno gospodarstvo, zrak, odpadki). Sprejeti je treba tudi paket ukrepov za uresničevanje konvencije.

Stanje pri ratifikaciji

Alpsko konvencijo so 7. novembra 1991 v Salzburgu podpisale naslednje pogodbenice: Avstrija, Francija, Italija, Liechtenstein, Monako (pozneje), Nemčija, Slovenija, Švica in Evropska unija.

Vse partnerice so jo ratificirale, razen Italije, Monaka in Švice.

Alpska konvencija je začela veljati 6. marca 1995.

Brez stalnega sekretariata...

...izvajanje Alpske konvencije ni mogoče! – To je trezni zaključek doktorske disertacije*, ki je pred kratkim nastala na Oxford Brookes University (Velika Britanija). Kako uspešna je lahko Alpska konvencija? Da bi to ugotovil, je avtor Wilfried Anreiter pogledal daleč čez plot: ocenil je učinkovitost izvajanja 25 mednarodnih sporazumov o varstvu okolja (od Ramsarja I. 1971 do Ria I. 1992). Pri tem se je jasno pokazalo, da še tako oprijemljivo besedilo pogodbe ostane le na papirju, če ni v ozadju sile, ki bi priganjala k uresničevanju. Vse uspešne konvencije so zato ustanovile stalne sekretariate in dejansko stalne odbore (npr. Helsinška konvencija za varstvo Baltika). Tu delajo stalne ustanove, ki usklajujejo in nadzorujejo uresničevanje v državah podpisnicah, zbirajo in objavljajo delovna poročila in v stalnem stiku z javnostjo tudi najbolj učinkovito delajo reklamo.

Na podlagi primerjave z drugimi konvencijami ovrže Anreiterjeva disertacija tudi vse ugovore, češ da stalni sekretariat, ki bi delal na celotnem alpskem področju, ni potreben. Če ni živčnega centra, nastopi, kljub začetnemu navdušenju, ohromitev.

*«The Effectiveness of International Environmental Agreements and the Implications for the Alps Convention», naslov: dipl. ing. Wilfried Anreiter, Kalvarienbergstr. 155, A-8020 Graz, Österreich, faks: +43-316-682124-14

Konvencija gorskih regij v Alpah ni zaželjena

Januarja je v Ljubljani zasedal Stalni odbor Alpske konference. Na 10. zasedanju tega organa se je vse vrtelo okoli protokolov o prometu in o energiji. Poleg tega so zavrnili prizadevanja, da bi Alpsko konvencijo nadomestili z dokumentom, ki bi bolj upošteval interese gospodarstva.

CIPRA se je udeležila – tako kot vedno – seje Stalnega odbora od 14. do 16. januarja v Sloveniji, ko je ta organ zasedal desetič v svoji zgodovini. Dnevni red je z nekaj izjemami predvideval isto kot na predhodnih sejah, pod črto pa ni bilo kaj pričakovati. Pa se je zgodilo vendarle drugače.

vali kot v protokolu o turizmu, ki, kot je znano, nikakor ne zadošča potrebam varstva narave. Na drugih področjih so sprejeli zahteve CIPRE (npr. usmerjanje razvoja naselij navznoter namesto nadaljne razpršene zazidave), pri umetnem zasneževanju pa še vedno ni zadovoljive rešitve: da bi ustregli Franciji, so na koncu vse države sprejele rešitev, ki ne prinaša nobenega napredka v primerjavi s sedanjo situacijo. Tako so dali zeleno luč za obsežna zasneževanja, ni resne omejitve uporabe kemičnih in bioloških dodatkov za zasneževanje in pripravo smučišč, ni nobenih časovnih omejitev. Informacije o dodatkih za zasneževanje in tej problematiki najdete na str. 9.

Konvencija o gorskih regijah kot konkurenca Alpski konvenciji?

Prizadevanja Francije, da bi Svet Evrope sprejel listino ali celo konvencijo o gorskih regijah, pri alpskih državah niso naletela na pozitiven odziv. Želja je jasna: Alpsko konvencijo – obtoženo «prekomernega varstva» – naj bi izrinil sporazum, «ki bi bolj upošteval interese gospodarstva». Predstavniki alpskih držav so se odločno izjasnili proti takim prizadevanjem. Demontaže Alpske konvencije ne bi sprejeli. Nemčija bi na primer raje videla, da se po zgledu Alpske konvencije sprejmejo še konvencije za druge gorske regije, namesto da se izdela «nadrejen» dokument, ki bi lahko bil tekmeč Alpski konvenciji. Švica se je s tem strinjala. Zato se tudi ni udeležila izdelave osnutka. Če pa bi sprejeli kak dokument, bi ji bila ljubša neobvezujoča verzija (listina). Če pa iz tega nastane konvencija, bi Alpe morali izvzeti iz območja veljavnosti, navesti obsežne pridržke ali pa se odločiti proti podpisu konvencije. Ob koncu razprave so države še sprejele sklep, v katerem se zavzemajo za «nedotakljivost Alpske konvencije».

Preobrat pri protokolu o prometu?

Pri protokolu o prometu smo že dlje časa soočeni z blokado. Pobudi Liechtensteina in več avstrijskih nevladnih organizacij gre zahvala, da so se stvari premaknile naprej. Zdelo se je, da države poslušajo druga drugo tam, kjer so doslej pri prometnem protokolu z določeno zlobo govorile druga mimo druge; še več, zdelo se je, da kažejo celo razumevanje za stališče druge strani. Več o tem lahko preberete v članku o prometnem protokolu na nasprotni strani.

Protokola o energiji in varstvu tal v ciljni ravnini?

Vse pogodbenice očitno menijo, da je protokol o energiji uspešno končan. CIPRA uvršča ta protokol med «sprejemljive», čeprav manjkajo nekatere pomembne točke (glej članek na nasprotni strani). Pri protokolu o varstvu tal že dlje časa razpravljajo, ali naj bi umetno zasneževanje tu bolj restriktivno obravna-

Oswald Baummeister

Ni zadovoljive rešitve za umetno zasneževanje

Prometni protokol – še ena priložnost!

Od aprila 1995 so fronte pri tem osrednjem protokolu Alpske konvencije utrjene. Čeprav njeni organi po vsaki seji poudarjajo, da je nujno treba najti rešitev, ker je to pogoj za uspeh celotnega alpskega procesa, v preteklih letih v razpravah niso pokazali prave volje, da bi kaj premaknili naprej.

Šele ko je Liechtenstein zahteval, da se prometnemu protokolu spet doda substanca, in so avstrijske nevladne organizacije (Alpenverein, Transitforum, CIPRA) odpotovale v Bonn, da bi predstavile resnost problematike alpskih prometnic, so zlasti v Bonnu in na Dunaju zopet pokazali pripravljenost za pogovor. Po šesturni razpravi na 10. zasedanju Stalnega odbora v sredini januarja 1998 v Ljubljani je vsaj spet nekaj upanja in nekaj novih pobud, da bi se na področju cestnega prometa končno nekaj naredilo. 30. in 31. marca 1998 bo skupina strokovnjakov za promet in okolje iz držav pogodbenic in opazovalk poskušala najti pot iz zavožene situacije. Vse velike cestne pro-

jekte bo treba dati na mizo, določiti kriterije za ocenjevanje vplivov na okolje in obsega prometa ter objaviti, kakšni problemi se lahko pojavijo v sosednjih državah. Na podlagi tega naj bi pripravili priporočila za 5. Alpsko konferenco ministrov za okolje oktobra 1998.

Tako so pustili odprta vrata za nadaljnje pogovore. Upajmo, da bodo to priložnost izkoristili. Ena stvar je namreč jasna: če zdaj prometnega protokola ne bodo premaknili z mrtve točke, je ta protokol propadel, kar bo oslabilo politično moč cele Alpske konvencije.

Peter HaBlacher
Podpredsednik CIPRE-International

Wolfgang Zängl

Če propade prometni protokol, bi to oslabilo celo Alpsko konvencijo

Preobrat pri protokolu o energiji

Pred dobrim letom je CIPRA odločno zapustila pogajalsko mizo. Zdaj se ji zdi osnutek, ki so ga odobrile države podpisnice, sprejemljiv.

Novembra 1996 je CIPRA v svojem dopisu zapisala, da je osnutek protokola o energiji pravo «razočaranje» in da so ga pri predelavi le še poslabšali. CIPRA je nato zapustila delovno skupino. Stalni odbor se je decembra 1996 v veliki meri strinjal s CIPRO. Celotni protokol so začeli formulirati na novo. CIPRA je organizirala delavnico in predložila v treh jezikih svoj osnutek protokola o energiji.

Kar so izdelali na – nenadoma profesionalno organiziranih – sejah delovne skupine pod italijanskim predsedstvom, je v veliki meri prepričljivo. Bistvena izjema je člen o jedrski energiji. Zelo nezadovoljivo rešitev iz starejših predlogov protokola so preprosto črtali. CIPRA pa zahteva, da se Alpe proglašijo za «brezjedrsko območje». Najnovejši osnutek se preprosto izogiba tej temi. Druga stvar je preprečevanje novih gradenj velikih tehničnih objektov. Tudi tej zahtevi CIPRE niso ustregli.

Poleg teh dveh pomanjkljivosti obstaja cela vrsta izboljšav, zaradi katerih je CIPRA ta protokol označila

za sprejemljivega: zmanjševanje emisij plinov, ki vplivajo na podnebje, kot CO₂, upoštevanje resničnih stroškov, ki vključujejo tudi stroške, ki nastanejo zaradi onesnaževanja okolja, socialne stroške in druge, vzdrževanje oz. ponovna vzpostavitev funkcijske sposobnosti vodnih ekosistemov in zaščita vodovarstvenih in naravovarstvenih območij ter območij varovanja krajine, sanacija električnih vodov zaradi preprečevanja ubijanja ptic z elektriko, dajanje prednosti varčevanju z energijo in subvencioniranje nosilcev obnovljive energije. Protest CIPRE se je splačal.

Oswald Baummeister

Ostaja v protokolu o energiji žal nerešena: problematika nukleark

Stanje protokolov, predvidenih z Alpsko konvencijo

1. Že ratificirani protokoli
noben protokol še ni ratificiran	- Varstvo tal
- Energija
2. Podpisani protokoli
- Urejanje prostora in trajnostni razvoj
- Varstvo narave in urejanje krajine
- Hribovsko kmetijstvo
- Gorski gozd	4. Protokoli v pripravi
Promet
3. Pripravljeni za podpis ali skoraj končani
- Turizem	5. Še niso predvideni
- Prebivalstvo in kultura
- Ohranjanje čistega zraka
- Vodno gospodarstvo
- Gospodarjenje z odpadki

Ustanovljena CIPRA-Švica

Miriam Behrens in
Dominik Siegrist

Do 26. novembra lani je CIPRO v Švici zastopala le Pro Natura – Švicarska zveza za varstvo narave. Zdaj so ustanovili CIPRO-Švica tudi uradno kot društvo.

Pro Natura je doslej skrbela v Švici za izvajanje projektov CIPRE kot npr. Omrežje občin ali Poročilo o Alpah, plačevala članarino pri CIPRI-International in vodila posle. Novembra lani pa je Pro Natura dobila podporo: zastopniki 11 okoljevarstvenih in planinskih organizacij so ustanovili krovno združenje CIPRO-Švica. Vseh 11 društev ima svojega predstavnika v svetu delegatov CIPRE-Švica. Za predsednika so izvolili Dominika Siegrisa iz društva Rheinaubund. Pisarna bo še naprej pri Miriam Behrens iz Pro Nature.

CIPRA-Švica se bo predvsem zavzemala za to, da Švica hitro ratificira Alpsko konvencijo. Če bo vse šlo v redu, bomo še letos lahko nazdravljali ob uspehu! Nadaljna naloga bo izmenjava informacij med posameznimi društvi.

CIPRA-Švica je za enkrat ustanovljena za obdobje treh let. Temu bo sledila ocena uspeha, po kateri se bo videlo, ali se je angažma splačal. Pričakujemo vse boljše!

Miriam Behrens
Direktorica CIPRE-Švica

Ustanovni člani CIPRE-Švica so združenja:

Pro Natura, WWF Schweiz, Alpen-Initiative, Naturfreunde Schweiz, Schweizer Vogelschutz, Verkehrs-Club der Schweiz, Schweizer Alpen-Club, Mountain Wilderness Schweiz, Rheinaubund, Schweizer Heimatschutz in Schweizerische Greina-Stiftung.

Resolucija

Na podlagi te resolucije podpira CIPRA pobudo Wilfrieda «Alpinusa» Richterja in njegovega «Omrežja medijev za Alpe» pod skupnim geslom «Ne dopustimo uvajanje gensko spremenjenih rastlin v Alpah».

o ustanovitvi in ohranitvi «alpskega področja brez genske tehnologije»

ki jo je sprejelo predsedstvo Mednarodne komisije za varstvo Alp CIPRA 1.2.1998 v Vaduzu (Kneževina Liechtenstein)

CIPRA (Mednarodna komisija za varstvo Alp) nujno poziva Evropsko unijo, vlade alpskih držav in njihovih regij kakor tudi interesna zastopstva, naj ukrepejo vse, da v Alpah ne bi uvajali organizmov, spremenjenih z gensko tehnologijo. CIPRA podpira vse ustrezne aktivnosti na lokalni, regionalni, državni in mednarodni ravni.

Z Alpsko konvencijo, ki je bila podpisana 7. novembra 1991 in jo je doslej ratificirala večina alpskih držav in Evropska unija, so se pogodbenice obvezale, da bodo izvajale celotno politiko za ohranitev in varstvo Alp, da bodo trajnostno izkoriščale alpske vire in sprejemale primerne ukrepe.

Taka integralna politika varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora je v velikem nasprotju z uvajanjem novih rizičnih tehnologij, kot je genska tehnologija. Uporaba genske tehnologije na področju kmetijstva povzroča več težav kot jih rešuje, ker je že na samem začetku družbeno nesprejemljiva in skriva v sebi neznane rizike. Obveznosti iz Alpske konvencije veljajo za celotni alpski prostor – posamezne izolirane rešitve kot zaščita visokoalpskih območij ali posameznih varstvenih območij pred uvajanjem takih organizmov pa so jasno v nasprotju s tem.

Edino priložnost za hribovsko kmetijstvo na področju pridelave in trženja predstavlja uvajanje strategije za zagotavljanje kakovosti. Ta bi se priлагajanju globalnim agro-industrijskim «standardom», kot je genska tehnologija, še posebej znašla pod pritiskom. Posebej ogroženo bi bilo biološko kmetijstvo, ki optimalno združuje standarde kakovosti in varstva okolja. Hkrati bi se bolj pod pritiskom znašla kulturna krajina in genetska pestrost.

Pri genski tehnologiji ne gre za boljša živila, ne za več varstva okolja, ne za več izkupička za pridelovalce. Gre za povečanje pridelka v časih prekomerne pridelave, za zagotavljanje prodaje herbicidov, pesticidov in fungicidov, gre za profit majhnega števila koncernov na račun prebivalstva, kmetijstva, ki prideluje v sožitju z okoljem, in narave.

Predsedstvo CIPRE	Andreas Weissen	Helmut Moroder	Peter Haßbacher	Josef Biedermann
	predsednik CIPRE	1. podpredsednik CIPRE	2. podpredsednik CIPRE	blagajnik CIPRE

Zasneževanje z dodatki: nenevarno?

SNOMAX je znano sredstvo, čeprav ga v alpskem prostoru menda malo uporabljajo. Možne posledice tega proizvoda doslej niso razjasnjene.

Učinkovina SNOMAX-a je bakterija Pseudomonas syringae, ki jo gojijo v specialnih posodah, zmrzovano sušijo in ki nato s sterilizacijo menda povsem odmre. SNOMAX vpliva na temperaturo, pri kateri zmrzuje voda, in služi kot pospeševalec zmrzovanja in tako prihaja že pri višjih temperaturah do procesa kristalizacije. Sneg je tako mogoče proizvajati že pri temperaturah, pri katerih čista voda brez učinkovin ne bi zmrznila.

SNOMAX omogoča tudi proizvodnjo snega z manj vode in energije. Zagovorniki zato pravijo, da je SNOMAX «okolju prijazen» in «spregledajo» negativne posledice proizvoda. Četudi bi vse bakterije dejansko odmrle, bi še vedno negativno vplivale na okolje. Če npr. prodrejo v rastline, poškodovane zaradi smučanja ali priprave smučišča, preprečujejo tam naravno samozaščito rastlin proti zmrzali. Posledica: rastline zmrznejo ali pa so vsaj precej poškodovane. Poškodbe lahko povzročijo tudi dodatki sami, saj imajo kristalizacijska jedra Pseudomonas syringae površine, ostre kot rezilo.

Ne ve se tudi, ali dejansko vse bakterije odmrejo. Raziskave, ki jih je po naročilu Greenpeacea naredil neodvisni laboratorij, so pokazale, da so v proizvodu še vedno tudi žive bakterije: sicer ni pseudomonad, našli pa so vrste enterokokov in žive bacile. To mogoče lahko ogroža zdravje. Voda, razpršena kot umetni sneg v obliki izredno finih kapljic, lahko zaide tudi v dihala ali v pitno vodo.

Kakšne so možne dolgoročne posledice nanašanja živih mikroorganizmov na človeka – npr. neprijetne infekcije – in okolje, še ni raziskano.

Dodatki za zasneževanje kmalu tudi z gensko manipuliranimi bakterijami?

Gensko manipulirana sredstva za zasneževanje

Da bi lahko proizvajali sneg pri še višjih temperaturah, so se «brihtne» glave spomnile, da izločijo iz specialnih bakterij za to pristojne gene (tudi iz pseudomonasa) in da jih vsadijo v druge primerne mikroorganizme (npr. Escheria coli). Te gensko manipulirane bakterije so gojili še naprej in končno so dosegle boljše rezultate pri proizvodnji ledu.

Ta postopek, ki so ga v ZDA uporabljali že v osemdesetih letih, so 29. januarja 1997 patentirali pri Evropskem patentnem uradu. Ni še razjasnjeno, ali gensko spremenjene bakterije razvijajo negativne lastnosti. Prav tako še ni jasno, kdaj naj bi prvič sprostil te organizme, spremenjene z gensko tehnologijo.

Pravni položaj za Snomax & Co.

Nemčija: Ni regulative, ki bi veljala za celo državo. Na Bavarskem dodatki niso dovoljeni.

Francija: Ni posebne zakonodaje, uporaba dodatkov ni prepovedana.

Italija: Na državni ravni uporaba ni prepovedana. V Piemontu, dolini Aoste in Lombardiji ni posebne zakonodaje, v Trentinu - Južni Tirolski kemični dodatki niso dovoljeni, v Bolzanu – Južni Tirolski nobeni dodatki niso dovoljeni.

Avstrija: Na državni ravni ni jasnih zakonskih omejitev. Po mnenju mnogih pravnikov je z zakonom o vodah uporaba dodatkov prepovedana. V zveznih deželah Vorarlberg in Salzburg so dodatki prepovedani.

Liechtenstein: Umetno zasneževanje je z zakonom prepovedano.

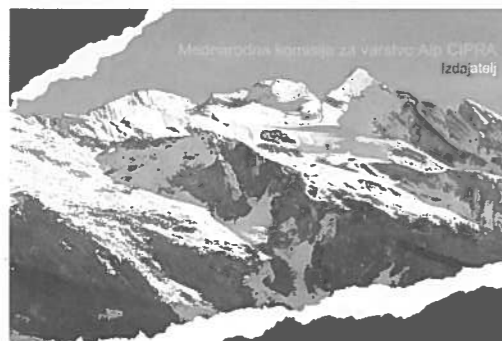
Švica: Zvezni urad za okolje, gozd in krajino (BUWAL) je uporabo SNOMAX-a razglasil za nenevarno. Kjer kantoni dodatkov ne prepovedujejo, je njihova uporaba dovoljena. V kantonu Bern so dodatki prepovedani, v Wallisu se od 1. 1995 uporablja Snomax.

Slovenija: Ni zakonskih omejitev. Domneva se, da se dodatki – kljub drugičnim zagotovitvam – uporabljajo.

Poročilo o Alpah skoraj pripravljeno

Po letu in pol trdnega dela 70 avtorjev in raziskovalcev je zdaj tako daleč: Poročilo o Alpah bo maja izšlo v štirih jezikovnih verzijah in bo na voljo v knjigarnah.

Monografij o Alpah z impozantnimi gorskimi panorami in prelepimi kulturnimi krajinami je kar nekaj. Poročilo o Alpah pa stvar jemlje natančneje pod drobnogled. Kaj se v tem pestrem naravnem in kulturnem prostoru dogaja z varstvom narave in krajine? Kakšen je pomen in kakšni so vplivi turizma? Kolikšen je promet na tranzitnih oseh? Na ta vprašanja in mnoga druga odgovarja ta prvi pregled nad celotnimi Alpami ter ponuja konkretne podatke in razlage. Kar naj bi po prvotnih načrtih izšlo v obliki žepne knjige na 320 straneh, bo sedaj izšlo v večjem formatu na 472 straneh. Material je bil pač predobro za »žepno knjižico«...

1 Poročilo o Alpah

Podatki
Dejstva
Problemi
Zasnove
Rešitve

To knjigo je bilo mogoče izdati le ob velikodušni podpori sklada Peter Kaiser-Stiftung iz Vaduza v Liechtensteinu.

Načrtovano nadaljevanje

Promet in transport, turizem in rekreacija kot tudi narava in krajina so centralne teme prvega zvezka. Načrtovano je tudi nadaljevanje z drugimi temami.

Poročilo o Alpah se ne omejuje le na predstavitev aktualnih števil in dejstev, v njem spregovorijo tudi mnoge osebnosti, ki so si ustvarile sloves na teh področjih. Posamezni vidiki, problemi kot tudi možne rešitve so prikazani v razumljivem jeziku v več kot 70 kratkih prispevkih. Poročilo o Alpah je torej neka platforma zbranega strokovnega znanja v strnjeni, raznoliki obliki. Kdor se želi informirati na hiter, dober in stvaren način, bo v tem prvem Poročilu o Alpah našel številne odgovore in spodbude za razmišljanje.

Grafiti Studio Maribor, izide maja 1998, 472 strani, broširana izdaja, dvobarvna, 4650.– SIT. Na voljo tudi v nemščini (Haupt), francoščini (Edisud) in italijanščini (Centro Documentazione Alpina CDA).

Knjigo dobite v knjigarnah ali direktno pri CIPRI. Pri večjih naročilih nudi CIPRA tudi popust.

CIPRA, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
tel. 0041 (0)75 237 40 -30, faks - 31
e-mail: cipra@cipra.LOL.li

«Žarišče Alpe»: poletna akademija v Liechtensteinu

Poletna akademija bo odprla svoja vrata 17. avgusta. Osrednja tema leta 1998 bo «Labeling – priložnost za trajnostni razvoj».

CIPRA ponuja v okviru programa Evropske unije «Leonardo da Vinci» v sodelovanju s priznanimi partnerji iz gospodarstva in znanosti zelo pester program.

3 dnevi «labelinga» za ljudi iz prakse

Tri dni bodo mednarodno priznani strokovnjaki na seminarju obravnavali vprašanja «Katere znamke in oznake so relevantne za alpski prostor?», «Kaj lahko dosežemo z njimi?» itd. Možno se je prijavit samo na ta del kot izoliran modul. Potekal bo od 2. do 4. septembra v Liechtensteinu

Splača se več vedeti o Alpah

Poletna akademija je tečaj, ki povezuje več držav, sektorjev in strok, v katerem bodo Alpe obravnavane iz več vidikov: od mita preko zgodovinske, kulturne in gospodarske resničnosti do ekoloških in ekonomskih vzvodov in programov za ohranjanje in negovanje Alp. Osrednja tema «labeling» je sprič globalizacije prav eksplozivna. Udeleženci tečaja bodo zato tudi imeli večje možnosti na trgu delovne sile v alpskih deželah.

«Labeling – priložnost za trajnostni razvoj»

Na poletni akademiji bo potekal dvotedenski osnovni tečaj in osemtedenski tečaj, kjer se bo obravnavala osrednja tema. V prvih dveh tednih bodo podane teoretične osnove za osrednjo temo, ki bo potem obravnavana. Pri tem gre npr. za geografsko-kulturno ozadje, specifične probleme v Alpah in pristope za reševanje le teh, osnovne značilnosti trajnostnega razvoja, turizem in promet.

Osrednja tema se bo ukvarjala z vprašanji: «Kaj je labeling?», «Katere znamke in oznake so relevantne za alpski prostor?», «Kaj je možno doseči z znamkami in oznakami?». Po ustrezni pripravi je predvideno štiritedensko samostojno delo na projektih v različnih alpskih regijah. Za uvajanje udeležencev v to delo in za strokovno spremljanje projekta bodo skrbeli mentorji v posameznih regijah. Raziskali bodo učinke

obstoječih znamk in oznak na alpski prostor ali pa potrebe po novih znamkah in oznakah. Ob koncu sledita še sinteza in predstavitev. Izobraževanje bo usmerjeno v prakso in bo potekalo v obliki predavanj, seminarjev in ekskurzij.

Idiličen kraj

Poletna akademija bo v glavnem potekala v samostanu v Schaanu (FL). Ta ponuja vse, od seminarjskih prostorov, ugodnih prenočišč v spalnicah do enoposteljnih sob s kopalnico, pa od uporabe kuhinje poleg seminarjskih prostorov do polnega penziona v samostanu. Zaradi kombinacije ugodnih prenočišč in možnega popusta pri kotizaciji se dejansko lahko vse primerne osebe udeležijo tečaja.

Idilični kraji tečajev in nastanitve

Podrobnosti

Trajanje: od 17. avgusta do 24. oktobra 1998

Stroški tečaja znašajo vključno z gradivom: 3000.– CHF. Prenočišče, potne stroške, stroške za delo na projektu (npr. potovanja) je treba posebej plačati. Pri prijavi do 8.5. je možen popust 200.– CHF. V utemeljenih primerih je možen popust pri stroških tečaja ali brezplačna udeležba. Rok prijave: 30. junij 1998
Pogoj za udeležbo: zaključen študij (na univerzi, višji šoli ali primerljiva izobrazba). Udeleženci se morajo znati sporazumevati v dveh od treh jezikov tečaja: nemščina, italijanščina, francoščina.

Nadaljne informacije: www.cipra.org/akademie ali CIPRA, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel. 0041 (0)75 237 40 - 30, faks - 31, e-mail: cipra@cipra.LOL.li

Partnerji

Accademia Europea, Bolzano (I); Alpenforschungsinstitut, Garmisch-Partenkirchen (D); Ecotrans e.V., Saarbrücken (D); Fachhochschule Liechtenstein, Vaduz (FL); Institut de Géographie Alpine, Université de Grenoble (F); Institut für Wirtschaftstheorie und -politik, Universität Innsbruck (A); CIPRA, Schaan (FL); RENAT AG, Schaan (FL); Salzburger Land Tourismus GmbH, Hallwang (A); A. Klein, Kurse, Konzepte, Kommunikation, Basel (CH); Schweizerische Akademie der Naturwissenschaften, Bern (CH); Fakulteta za gradbeništvo, Univerza v Mariboru (SI).
Finančna podpora: dežela Liechtenstein, fondacija Karl Mayer-Stiftung, Vaduz, Švicarski zvezni urad za izobraževanje in znanost, LGT-Innovationsstiftung, Vaduz.

CIPRA zbira in predstavlja:

Primeri, ki govorijo v prid in proti trajnosti

Alpska konvencija je celosten koncept za varstvo in za trajnostni razvoj alpskega prostora. Seznam ciljev, ki izhajajo iz konvencije in iz protokolov, je že kar dolg. Toda «resnica je konkretna» (Bertolt Brecht), kar pomeni: z visokimi cilji se da malo doseči, če jim v sivem vsakdanu na sledijo konkretni ukrepi.

Andreas Wesssen

Primer iz bele knjige: velikodušna podpora za naprave za izkoriščanje sončne energije

Andreas Wesssen

Primer s črne liste: gradnja ceste višjega razreda skozi alpsko dolino

Primer iz bele knjige: informacijska kampanja o vračanju volka

Primer s črne liste: povečanje parkirišč v turističnem kraju

CIPRA-International je na svoji skupščini delegatov jeseni 1996 v Innsbrucku sprejela akcijski načrt za ureničevanje Alpske konvencije. Ta med drugim vsebuje predlog, da se sestavi «bela knjiga» in «črna lista» s pozitivnimi in negativnimi primeri. Kajti iz izkušnji in napak drugih se lahko učimo.

CIPRA je lani s pomočjo svojih članic začela zbirati informacije o konkretnih dejavnostih in projektih. V vseh regijah alpskega prostora išče primere ohranjanja in uničevanja naravne in kulturne pestrosti ter podpiranja ali preprečevanja trajnostnega razvoja; se pravi - primere, ki so jasno povezani z Alpsko konvencijo.

Zbranih je že več kot sto primerov, ki jih bomo v naslednjih mesecih obdelali in predstavili zainteresirani publiki. Že danes pa se vidi, da ločnica med črnim in belim ni vedno jasno začrtana in da je tudi veliko sivih odtenkov. Tako imajo tudi vzorni primeri dostikrat

svoje šibke točke, medtem ko odbijajoči primeri vsaj v očeh svojih zagovornikov premorejo tudi pozitivne vidike.

Ob vsej diferenciaciji se CIPRA ne bo izogibala ocenam in bo jasno zavzemala stališča. Podlaga za uvrščanje in ocenjevanje primerov bo po eni strani seznam ciljev Alpske konvencije, po drugi pa pozicija CIPRE, ki je, kot je znano, zahtevala na mnogih področjih še bistveno višje standarde.

Vprašalnike za opis primerov za belo knjigo ali črno listo lahko dobite pri pisarnah CIPRE-International ali nacionalnih zastopstev.

CIPRA-International zbira pozitivne in negativne primere, ki so povezani z Alpsko konvencijo. V vsaki izdaji biltena CIPRA-Info bosta dva primera pobliže predstavljena. Tokrat sta na nasprotni strani predstavljeni največja kmetijska zadruga v italijanskih Alpah, ki proizvaja na biološki način, ter regija Aletsch v Švici, kjer so si v laseh promotorji turizma in naravovarstveniki zaradi novih infrastrukturnih projektov.

Andreas Wesssen

Cansiglio – sir in kulturna krajina na 1100 metrih

Sir «cansiglio» proizvaja kakih 50 kmetov in kmetic, ki so se združili na visoki planoti Cansiglio v italijanski provinci Belluno v kmetijsko zadrugo «Centro Caseario Allevatori Cansiglio», po starodavnih receptih, pri čemer upoštevajo naj sodobnejše higijenske ukrepe. Kakovost se v Cansigliu piše z veliko začetnico. In ta se začne s surovino mlekom. 600 krav redijo na visoki planoti na sonaraven način po priznanih pravilih biološkega kmetijstva. Šest mesecev, od maja do novembra, se živina svobodno pase na 1000 ha pašnikov, obdanih s 6000 ha bukovih gozdov iz «Foresta di Cansiglio». Zadrugniki so zemljo od države vzeli v zakup.

«Centro Caseario» išče tudi povezave s turizmom: kmetje so skrbno predelali star hlev v restavracijo, njena kuhinja, ki temelji na bioloških proizvodih, slovi daleč naokrog in obiskovalci naravnega parka «Foresta di Cansiglio» jo zelo cenijo. V restavraciji in sirarni je petnajst delovnih mest, tu je mogoče še dodatno

ustvarjanje vrednosti, kar se odraža v visoki ceni mleka. Račun se izide: «S časom smo se začeli zavdati, da so ljudje lahko srečni le, če je tudi narava srečna,» pravi poslovodja Valer Giora.

V Alpski konvenciji so se pogodbenice obvezale, da bodo sprejele vse potrebne ukrepe za uporabo in širjenje ekstenzivnih, naravnih in za območje značilnih metod pridelovanja v hribovitih območjih in da bodo varovale proizvodnjo tipičnih kmetijskih proizvodov...» (Protokol Hribovsko kmetijstvo, 9. člen)

Andreas Wesssen

«... da so ljudje lahko srečni le, če je tudi narava srečna.»

Aletschgletscher – med učinkom tople grede in promotorji

Največji ledenik v Alpah, ledenik Aletsch v Wallisu v Švici, je močno pod pritiskom: segrevanje podnebja tali «večni led». Od leta 1860 se je iztek ledenika skrajšal za kake tri kilometre. Danes meri ledenik «le» 24 kilometrov in seže od sreži gore Jungfrau (4158 m nadmorske višine) globoko v dolino Rone (ca. 1700 m nadmorske višine).

Dejansko grozi enkratni pokrajini okoli ledenika Aletsch nevarnost s strani promotorjev turizma, ki si izmišljajo najbolj drzne načrte za izgradnjo tega področja. Čeprav je to področje na seznamu pokrajin nacionalnega pomena in ga je po zakonu treba «ohraniti neokrnjenega», silijo promotorji s kar tremi projekti tja do roba ledenika: gradnja žičnice med Belalpom in Riederalpom, kakih 300 m nad iztekom ledenika gradnja tunela od Brettmeralpa do roba ledenika, da bi smučarje po spustu vrnili nazaj skozi doslej nedotanjeno severno pobočje infrastrukturno urejanje novega smučišča na področju Märjelen vključno s Strahlhornom.

Seveda se naravovarstveniki upirajo tej norosti. Tudi dolgoletni gostje regije Alesch odkrito grozijo z bojkotom. Brettmeralpske žičnice in občina Betten so se medtem javno distancirale od tega gradbenega projekta na svojem ozemlju. Zdaj se bolj zavzemajo za solidno gospodarjenje z obstoječimi kapacitetami pri posteljah in transportu in za varovanje visokogorske naravne krajine. Promotorji se zdaj osredotočajo na oba druga projekta in s svojo nezmernostjo ogrožajo sprejem ledenika Aletsch v Seznam svetovne naravne dediščine pri UNESCO.

V Alpski konvenciji so se vse podpisnice obvezale, «da bodo, kolikor je mogoče, spodbujale projekte, ki so v prid krajini in sprejemljivi za okolje». (Protokol Turizem, 6. člen)

Andreas Wesssen

Protesti zaradi norih gradenj

Kolikor noge nesejo – počez skozi Alpe

Kdor se boji hudega volka, bi v alpskih planinskih kočah moral bolj skrbeti za okoljsko vzgojo. Nathalie Morelle in Iris Gödickemeier sta dobitnici štipendije «Kolikor noge nesejo...»

Vse se je začelo s tem, da je dr. Peter Goop iz Vaduza (Liechtenstein) dolgoletnemu direktorju CIPRE Ulfu Tödterju dal v slovo velikodušno darilo: ko je Tödter leta 1996 zapustil CIPRO, je od Goopa prejel 25.000 švicarskih frankov, da po lastni izbiri lansira «projekt za Alpe».

Ulf Tödter je skupaj s CIPRO razpisal natečaj. Pogoj je bil, da kandidati predložijo projekt, po katerem naj bi peš prečkali Alpe v roku enega leta.

Ena od zmagovalk, Nathalie Morelle, je na svoji pešpoti natančno pregledala planinske kočje. Preko 2000 tako imenovanih planinskih postojank je v Alpah, ki nudijo prenočišče in deloma tudi hrano. Tja zahaja tudi večina obiskovalcev. Zaradi velikega števila obiskovalcev je ogroženo ravnovesje v naravi. Sicer si upravniki v zadnjih letih prizadevajo, da bi planinske kočje bile ekološko bolj sprejemljive, toda redkokdaj lahko dobimo v takih kočah informacije o problemih varstva okolja.

Nathalie Morelle je začela v avgustu 1997 v alpskih deželah raziskovati to temo. Njen projekt bo še trajal do novembra 1998. Zbira mnenja upravnikov koč, obiskovalcev, izletnikov, popotnikov, društev in združenj. Na podlagi spoznanj naj bi nastala listina za okoljsko vzgojo v alpskih kočah s čisto konkretnimi predlogi.

Druga zmagovalka, Iris Gödickemeier, v svojem projektu obravnava vprašanje, «kdo se boji hudega volka». Na svojem popotovanju skozi Alpe bo raziskovala odnos gorskega prebivalstva do velikih zveri, ki se počasi ponovno naseljujejo v Alpah. V ospredju je pri tem odnos otrok do teh živali. Otroci naj bi med drugim tudi z risbami prikazovali svoja čustva do teh živali. Na podlagi tako pridobljenih spoznanj naj bi izdelali podlage za optimalne kampanje prepričevanja. Načrtovana je tudi objava najboljših risb ter spontaniziranih izjav prebivalstva v posebni publikaciji. Iris Gödickemeier bo z raziskavami začela spomladi 1998.

CIPRA bo poročala o rezultatih obeh projektov.

A. Nathalie Morelle (zgoraj) in Iris Gödickemeier

10 let Alpske pobude (Alpen-Initiative)

Mejnik evropske prometne politike

Leta 1987 so si v Andermattu ekološko zainteresirani prvič belili glavo o tem, kako naj formulirajo člen «o varstvu Alp pred tranzitnim prometom». 1994 so švicarski državljani sprejeli to besedilo in ga vnesli v švicarsko ustavo.

«Člen o varstvu Alp» je bistvenega pomena ne le za švicarsko temveč za celo evropsko prometno politiko, saj pravi, da je treba do leta 2004 ves tovorni tranzitni promet prenesti na tračnice, in prepoveduje tudi nadaljnjo gradnjo tranzitnih poti. 5. decembra 1997 je Alpska pobuda v Andermattu slavila desetletnico obstoja. Delo pa se nadaljuje: Alpska pobuda se skupaj z drugimi švicarskimi okoljevarstvenimi organizacijami in vlado zavzema, da bi v celi Švici uvedli dajatev za težki promet, višina dajatve pa bi se ravnala po moči motorja.

Andreas Weissen

Preusmeritev na tračnice: železnice so pripravljene

Na letošnjem zasedanju Evropske prometne pobude (ITE) v Torinu so sprejeli statut, s katerim so ustvarili pravni okvir za združitev prometnih organizacij v Alpah. Seveda so vsebinsko razpravljali o celi vrsti tem. Prvič so se srečali železniški tehniki iz celotnega alpskega prostora.

Sodelovanje prometnopolitičnih organizacij v alpskem prostoru postaja čedalje bolj konkretno. Lani v Innsbrucku je bila osrednja tema namenjena resničnim stroškom, ki vključujejo tudi stroške, ki nastanejo zaradi uničevanja okolja, prometnih nesreč in drugih faktorjev, letos pa so se dogovorili o konkretnih ukrepih za človeku in okolju prijazno prometno politiko.

Izkoriščenih le 30% železniških kapacitet

To je ugotovil Helmuth Moroder, predsednik CIPRE-Italija, v Torinu ob okrogli mizi, ki so se je udeležili

Andreas Götz

železniški tehniki iz celotnega alpskega prostora. Niti eden od prisotnih ni dvomil o tem. Ravno nasprotno: mnogi so izrazili svojo odločenost, da se bodo zavzemali za povečanje privlačnosti in boljše izkoriščenost železnic. Odločno pa so zahtevali tudi primerne okvirne pogoje, za katere mora poskrbeti politika – zlasti z zvišanjem pristojbin za uporabo cest.

Banane skozi Alpe...

François Meienberg iz švicarskega Greenpeacea je v svojem poročilu o nepotrebnih prevozih blaga opisal odiseje najrazličnejših proizvodov skozi Evropo. Tako npr. banane priplujejo večinoma do velikih severnomorskih pristanišč in nadaljujejo pot s tovornjaki čez Evropo, da bi na koncu pristale v Italiji, kjer pravzaprav pristanišč ne manjka... To tudi pokaže, da je ladijski promet ekološko smiselna alternativa le tedaj, ko je decentraliziran in bolje povezan z železnico.

Poziv k pomoči v boju proti poplavi tovornjakov

V celotnem alpskem prostoru trpi prebivalstvo zaradi neznosnega in vse močnejšega tranzitnega prometa. V Torinu je ena delovna skupina obravnavala to temo. Sprejeli so tudi konkretne ukrepe. Tako so ustanovili osrednje zbirališče informacij o nesmiselnih in nezakonitih prevozih, ki bi bile na voljo vsem zainteresiranim tudi na internetu. S temi dejstvi naj bi poskrbeli za politični pritisk.

Wolfgang Zangl

Neizkoriščene železnice, tovornjak v zastoju

Zahteva po splošni prepovedi nočne vožnje za tovornjake

Zaradi zaščite prebivalstva in poklicnih voznikov zahteva Transitforum Austria s Tirolske splošno prepoved nočne vožnje za tovornjake nad 7,5 t po vseh alpskih tranzitnih poteh.

Obremenitev s hrupom, ki je v gorskih dolinah hujša kot v ravninah, ogroža človekovo zdravje. In to ne le zaradi motenega spanca; tretjina nesreč s smrtnim izidom, pri katerih so udeleženi tovornjaki, se zgodi v zgodnjih jutranjih urah kot posledica utrujenosti voznikov. Te nesreče s tovornjaki so odgovorne za

večino smrtnih primerov na avtocestah. Zaradi tega in drugih razlogov zahteva Transitforum Austria prepoved nočne vožnje na vseh tranzitnih poteh od 22 ure do 5 ure, da bi tako zaščitili prebivalce Alp, okolje in voznike.

CIPRA podpira to zahtevo. Na zadnjem zasedanju delegatov 25. septembra 1997 v Bovcu, v Sloveniji, je sprejela ustrezno resolucijo. (CIPRA-Info št. 47, str. 6)

Agenda CIPRE v sodelovanju z «AlpInfom»

Dragi bralci

v prihodnje Vas bomo na tem mestu s kratkimi obvestili redno obveščali o prireditvah in tečajih, povezanih z Alpami. Zato potrebujemo Vašo pomoč. Prosimo, pošljite nam obvestila o prireditvah in tečajih. Da bi nam in Vam olajšali delo, lahko pri nas zaprosite za obrazec, v katerega vnesete svoje prireditve. Ta obrazec lahko naročite tudi po elektronski pošti.

Naš naslov:

CIPRA-International

Im Bretscha 22
FL-9494 Schaan
tel. 0041-(0)75/237 40 30
faks: 237 40 31
e-mail: cipra@cipra.LOL.li

17.1.–18.1. · Basel

Management varstva okolja – prispevek k varstvu okolja?

SVU Švicarsko združenje strokovnjakov za okolje
Angažma obrti in industrije in prispevek strokovnjakov za varstvo okolja
Informacije: SVU/ASEP, Brunnegasse 60, CH-3011 Bern
tel. 0041 31 311 03 02, faks 312 38 01
e-mail: svu@thenet.ch

20.4.–23. 4. · Meran Head Water '98

Ta mednarodni kongres se ukvarja s problemi, povezanimi z izviri tekočih voda. Pri tem se obravnavajo ekološki, hidrološki in družbeno-gospodarski vidiki. Konferenčni jezik: angleščina.
Informacije: Europäische Akademie, Weggensteinstr. 12A, I-39100 Bozen
tel. 0039 471 306031, faks 306099
e-mail: headwater98@eurac.edu

27.4.–30. 4. · Innsbruck

Mednarodni simpozij o gorskem gozdu

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo
Na tem simpoziju želi Avstrija ponuditi platformo za dialog med lastniki gozdov, gozdarji, naravovarstveniki in znanstveniki o uresničevanju in nadaljnjem razvoju protokola o gorskem gozdu Alpe konvencije.
Prof. dr. Herbert Scheiring, Forschungsinstitut für Alpenländische Land- und Forstwirtschaft an der Universität Innsbruck

6.5.–7.5. · Biel

Uvajanje sistema managementa za varstvo okolja v majhnih in srednje velikih podjetjih

SANU – Švicarska izobraževalna ustanova za varstvo narave in okolja
Informacije: Gospa Patricia Freitag, SANU, Postfach 3126, CH 2500 Biel 3
tel. 032 322 14 33, faks 322 13 20

2.5.–9.5. · Hindelang / Allgäu

Ljudje, drevesa, življenje

Tema: umiranje gorskih gozdov – poleg praktičnega dela na področju varovanja gorskih gozdov bogat in pester program s strokovnimi predavatelji.
Informacije: Aktionsgemeinschaft Solidarische Welt, Hede-mannstr. 14, D-10969 Berlin
tel. 0049 30 251 02 65, faks 251 18 87

9.5.–16.5. · Maloja Salecinema

Delavnica «Sto let filmske krajine Bergell in Engandin»: od prvih pokrajinskih filmov preko ideološko obremenjenih igranih filmov do dokumentarcev o alpski kulturi.
Informacije: Stiftung Salecina, CH-7516 Maloja
tel. 0041 81 824 32 39, faks 824 35 75

21.5.–24.5. · Maloja

Manjšinske kulture v alpskem prostoru

Kje so retoromani, waližani, okcitanci idr. danes? 10. alpskopolitični simpozij s Heike Aghte, Regulo Bücheler in drugimi.
Informacije: Stiftung Salecina, CH-7516 Maloja
tel. 0041 81 824 32 39, faks 824 35 75

27.5. · Winterthur

Ekološki turizem kot priložnost?

Grünwerk Ökologie und Umweltbildung, Winterthur
Potenciali in perspektive za trajnostni razvoj na primeru regije Winterthur.
Informacije: Grünwerk Ökologie und Umweltbildung, Rosenstr. 14, CH-Winterthur
tel. 0041 52 213 90 10, faks 213 90 12

28.5.–29.5. · Sörensberg

Simpozij Prihodnost kulturne krajine v Švici – Svetovna dediščina UNESCO in biosferni rezervati

BUWAL, BAK, Švicarski odbor UNESCO, SANW SAGW, Švicarski sklad za varstvo in urejanje krajine
Informacije: Bundesamt für Umwelt, Wald und Landschaft BUWAL; PD dr. Meinrad Küttel, CH-3003 Bern
tel. 0041 31 322 93 24, faks 0041 31 324 75 79

3.6.–4.6. · Chambéry

Turizem in varstvena območja: v skladu z lokalnim razvojem

Mednarodna konferenca bo potekala v kongresnem centru «La Manège» v Chambéryju.
Informacije: Parc naturel Régional de Chartreuse, Anne Pisot, Maison du Parc, F-38380 St. Pierre de Chartreuse
tel. 0033 4 76 88 75 20, faks 76 88 75 30

4.6. · Murau

Voda: tekoče zlato Alp

Pomen vodnih virov za naravno ravnovesje, kot pitna voda in kot gospodarski vir je prav gotovo primerljiv z vrednostjo zlata. Obravnavala se bo politika gospodarjenja z vodo v EU z ozirom na ekološka, tehnična in gospodarskopolitična vprašanja.
Informacije: Alpenforum, Lutzmannsdorf 14, A-8861 St. Georgen ob Murau
tel. in faks 0043 3537 664

5.6.–7.6. · Thisis

Alpski kulturni dnevi

Informacije: Sekretariat Kulturstage, Bienenstr. 6, CH-7000 Chur
tel. 0041 81 250 01 01, faks 250 01 02

11.6.–13.6. · Villach / Beljak

«Mesto-Podeželje» v Beljaku

Strokovni simpozij
Informacije: Verein «Alpenstadt des Jahres», Lederergasse 16, A - 9500 Villach
tel. 0043 4242 210 696, faks 219 025

19.6.–20.6. · Villach / Beljak / Avstrijska Koroška

Prihodnost alpskih mest

Mednarodna konferenca v sodelovanju z Univerzo v Bernu in mestom Beljak v okviru sklepne prireditve «Alpskega mesta leta».
Informacije: Verein «Alpenstadt des Jahres», Lederergasse 16, A - 9500 Villach
tel. & faks 0043 42 42 21 93 95
e-mail: a.kuehler@magnet.at

27.6. – 26.9. · Maloja

Zgodovinske prometnice v Graubündnu

Razstava Društva za bündenske kulturne raziskave
Informacije: VBK, Reichsgasse 10, CH-7000 Chur
faks 0041 81 253 71 51

2.7.–4.10. · Stadtmuseum München

Krasne nove Alpe

Društvo za ekološke raziskave
Otvoritev razstave fotografij bo 2.7.1998. Od oktobra naprej po razstava potovala po drugih krajih. Spremna knjiga SCHÖNE NEUE ALPEN bo izšla v založbi Raben Verlag, München.

Informacije: Gesellschaft für ökologische Forschung, Frohschammerstr. 14, D-80807 München
tel. 0049-(0)89 359 85 86, faks 359 66 22

27.7.–1.8. · Basel

Stalna spremna razstava s salonom avtomobilov na sončno energijo

Informacije: Sun 21, Postfach 332, CH-4010 Basel
tel. 0041 61 271 03 89, faks 271 10 83

29.7. · Basel

Obnovljive vrste energije in energetska učinkovitost – priložnosti za investitorje, zavarovalnice, industrijo, obrt in lastnike hiš

Informativni simpozij Energije 2000 z delavnicami
Informacije: Sun 21, Postfach 332, CH-4010 Basel
tel. 0041 61 271 03 89, faks 271 10 83

30.7.–31.7. · Basel

Mednarodni vrh o sončni energiji

z delegati iz celega sveta
Lansiranje različnih mednarodnih projektov za trajnostno preskrbo z energijo, kot npr. «solaris», «sunhatten», «sun-light international», «regiosolar»
Informacije: Sun 21, Postfach 332, CH-4010 Basel
tel. 0041 61 271 03 89, faks 271 10 83

8.8.

Ogenj v Alpah

Kot znak upora proti vse širšemu uničevanju celotnega alpskega prostora bodo v celotnem alpskem loku od Dunaja do Nice prižigali opozorilne krese.
Informacije: Feuer in den Alpen, Postfach 669, CH-3900 Brig
tel. 0041 27 923 61 62, faks 924 43 05

31.8.–4.9. · Garmisch-Partenkirchen

Sile sprememb v alpskem prostoru. Učimo se od 20. stoletja.

Osrednjo temo «sile sprememb» bodo obravnavali z naslednjih vidikov: «žarišča med spremembami in vztrajanjem

Letna strokovna konferenca CIPRE 1998

Energija – ključni faktor trajnostnega razvoja v alpskem prostoru

V zadnjem stoletju je golosečnja celih gozdov zaradi pridobivanja lesa za gradnjo in ogrevanje povzročila velike poplave. V tem stoletju so zaradi izkoriščanja vodne energije izsušili cele doline. In v prihodnosti nam grozi segrevanje podnebja zaradi nepremišljenega zažigjanja fosilnih goriv.

Ob prvem razmišljanju pa lahko ugotovimo, da je «energija» resnično ključ, s katerim lahko odpiramo najrazličnejša vrata, na primer za krepitev regionalnega gospodarstva in zagotavljanje delovnih mest v regiji ali za zmanjšanje emisij plinov, ki vplivajo na podnebje, kot prispevek k zavarovanju eksistence in mednarodne solidarnosti.

Na naslednji letni strokovni konferenci CIPRE se bo pokazalo, kako lahko v Alpah gospodarno ravnamo z viri in kako je mogoče omejiti izkoriščanje. Bodoči rodovi morajo imeti iste možnosti pri rabi virov.

Locarno/Švica, 22. do 24. oktober, informacije:

CIPRA-International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
tel. 0041-(0)75/237 40 30, faks: 237 40 31, e-mail: cipra@cipra.LOL.li

na starem», «gonilne sile sprememb» in «sredstva in način za obvladovanje sprememb».
Informacije: Alpenforschungsinstitut, Kreuzeckbahnstr. 19, D-82467 Garmisch-Partenkirchen
tel. 0049 88 21 183 300, faks 183 310

1.10.–4.10. · Maloja

Socialno vprašanje

2. simpozij Salecine o prihodnosti dela. Strokovnjaki, prizadeti in zainteresirani bodo razpravljali o izkušnjah, strategijah in alternativah za brezposelnost.
Informacije: Stiftung Salecina, CH-7516 Maloja
tel. 0041 81 824 32 39, faks 824 35 75

2.10.–4.10. · Laacherseehaus

Mednarodni seminar «Modre reke»

Informacije: Naturfreunde International, Diefenbachgasse 36, A-1150 Wien
tel. 0043 1 892 38 77, faks 812 97 89

3.10. · na različnih krajih v Alpah

ITE, Mednarodni akcijski dan proti tranzitnemu prometu

Informacije: Alpen-Initiative, Postfach 29, CH-3900 Brig
tel. 0041 27 924 22 26, faks 924 43 05

22.10 – 24.10. · Locarno

Energija v alpskem prostoru

Letna strokovna konferenca CIPRE-International
Informacije: glej okvir

5.11. – 8.11. · Maloja

Kakovost v turizmu

Drugi bergelski pogovori o blagem turizmu
Informacije: Stiftung Salecina, CH-7516 Maloja
tel. 0041 81 824 32 39, faks 824 35 75

11.11. – 13.11. · Bled

International workshop on research and monitoring as key elements for sustainable development in the Limestone Alps. European strategies.

The official language of the conference and the proceedings will be English. No simultaneous translation will be provided.

Informacije: Dr. Susanna Wiener, Institute of Plant Physiology, University of Vienna, Althanstr. 14, A-1091 Wien
tel. 0043 1 31 336 14 91, faks 31 336 776
e-mail: wiener@pfaphy.pph.univie.ac.at

Prihodnost alpskih mest v Evropi

Žirija, sestavljena iz predstavnikov CIPRE, delovne skupnosti alpskih mest in društva Pro Vita Alpina, je leta 1997 prvič podelila naslov «Alpsko mesto leta». Zmagovalec je bil Villach/Beljak. 19. in 20. junija bo v Beljaku sklepna prireditev «Alpskega mesta leta Beljak '97». Ob tej priložnosti bosta Univerza v Bernu in mesto Beljak organizirala mednarodno konferenco na temo «Prihodnost alpskih mest v Evropi». Zelo zanimivi program v štirih jezikih lahko dobite na naslovu:

Geographisches Institut Universität Bern/Manfred Perlik
tel. 0041 31 631 - 8877, faks - 8511, e-mail: perlik@giub.unibe.ch

Razmah smučarskega turizma po celih Alpah

V Alpah se spet pripravlja val urejanja novih smučišč. Žalostni primer «Wilde Krimml» – divja Krimml – je le eden izmed mnogih.

Če pogledamo v medije, se usuje plaz novih smučišč: Parsennsko področje, regija Aletsch v Švici, Naßfeld na Zilji na Koroškem, Dachstein, povezovanje Langtauferske doline z ledeniškim smučiščem Kaunertal itd. Osnutek južnotirolskega strokovnega načrta za smučišča in žičnice predvideva po podatkih Krovnege združenja za varstvo narave in okolja na Južnem Tirolskem povečanje kapacitet žičnic za 34% na uro in posek 60 ha gozda.

Tudi v varstvenih območjih

Celo pred varstvenimi območji se ne bodo ustavili: v Ötztalu so leta 1997 prvič v zgodovini tirolskih dopustniških krajev naredili izjemo za žičnico. S tem je dan preudic, ki ga bodo žal še posnemali (povezava smučišč Pitztal – Venter Tal!)

Ta razvoj, ki ga lahko zasledimo tudi pri napravah za zasneževanje, je izraz novega razcveta smučišč po celih Alpah. Za alpsko politiko je prava sramota, da v dvajsetih letih, kar jih je preteklo od legendarnega evropskega seminarja o problemih obremenjevanja in urejanja prostora v gorskih predelih (Grindelwald, 1978), še vedno ni skupnih vzvodov za usmerjanje razvoja na področju smučarskega turizma, ki bi veljali v celotnih Alpah. Alpska konvencija naj bi uvedla mednarodnopravno zavezujoče postopke. Dejstvo pa je, da tega sporazuma Italija in Švica še vedno nista ratificirali; protokol o turizmu pa ne bo primerno orodje za omejevanje tega razvoja. Ob vsem razumevanju pomena žičničarstva za narodno gospodarstvo v alpskem prostoru, občasn diktat te panoge postavlja temeljni družbeni konsenz najširših krogov prebivalstva čedalje bolj pod vprašaj.

Wilde Krimml:
biser v nevarnosti!

Ni milosti za biser Wilde Krimml

V tirolskem Zillertalu prihaja v primeru Wilde Krimml do prav konkretne izmenjave udarcev. Dve žičničarski podjetji iz krajev Zell am Ziller in Gerlos hočeta zgraditi povezavo čez povsem zaprto in nedotaknjeno kotanjo Wilde Krimml. Od leta 1980 že tečejo prizadevanja za zavarovanje tega bisera. Večkrat so že odklonili načrte za izgradnjo infrastrukture. Leta 1996 je vlada načrte v toliko odobrila, da so v «Načelih tirolske politike žičničarstva» opredelili prostor, kjer upravljalci lahko zaprosijo za dovoljenje za gradnjo ekološko sprejemljive minimalne variante brez miniranja. Oddelek za varstvo okolja pri deželni vladi je v svojem stališču povedal, da je to za varstvo narave prav porazen projekt. Tudi ekspertize medkrajevnega oddelka za načrtovanje prostora in šport poudarjajo, da gre za «krčevit projekt». Politične stranke SPÖ, FPÖ in Zeleni ter vse relevantne naravovarstvene organizacije, predsednik tirolske delavske zbornice, tisoči Tirolci itd. so proti temu projektu. Le deželni glavar in referent za turizem Weingartner hoče zaradi strankarskopoličnih razlogov dati zgled in pokazati moč, da bi zadovoljil svoje pristaše. Bodo spet politični taktiki žrtvovali dragocen kos tirolske gorske narave?

Trd oreh za alpsko naravovarstveno politiko

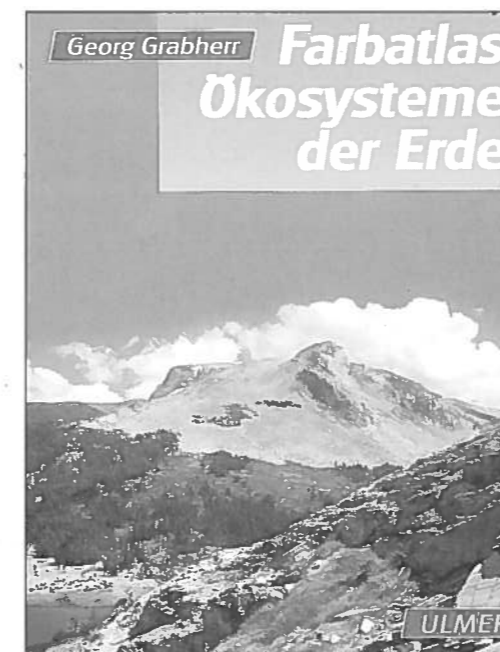
Spor kot ga že dolgo ni bilo: 350 udeležencev na visokogorskih demonstracijah v obliki smučarske ture v organizaciji Avstrijskega planinskega društva, zbiranje podpisov za peticijo tirolskemu deželnemu zboru, tiskovne konference, dopisi, plakati, ankete, itd. Če bodo odobrili uničenje tega naravnega bisera, bodo v prihodnje morali odobriti vsak projekt – trd oreh za Tirolce in s tem tudi za politiko varstva narave v Alpah.

Novica po končani redakciji:

dežela Tirolska je 10.3.98 odobrila projekt iz naravovarstvenega vidika in sprejela predhodno odločitev o gradnji.

Barvni atlas Ekosistemi Zemlje (Farbatlas Ökosysteme der Erde)

Naravni, sonaravni in umetni ekosistemi v tleh iz geobotaničnega vidika. Georg Grabherr, 1997, 350 str., 400 barvnih slik, 11 barvnih zemljevidov. 44.– DEM / 321.– ATS / 41.– CHF. ISBN 3-8001 34 89-0.

Knjiga za tiste, ki se zanimajo za naravoslovje, in za potnike, ki iščejo dostop k naravi tujih dežel. Poleg neskajjenega vpogleda v naravo posameznih dežel nam posreduje ta knjiga na strnjen in razumljiv način tudi obsežno znanje ekološke znanosti. Na podlagi več kot 400 barvnih slik so predstavljeni različni veliki življenjski prostori Zemlje s tipičnimi naravnimi ekosistemi in kulturnimi krajinami, od območij tropskega deževnega gozda do Arktike. V ospredju so vedno značilni ekološki pogoji in posebnosti (npr. požar kot ekološki faktor, človekova raba naravnih virov, fiziološko prilagajanje). Namen knjige je, da pomaga razviti kavzalno razumevanje za posamezne življenjske prostore. Naravni in kulturni ekosistemi naše Zemlje so prikazani tako, kot jih opazovalec dejansko vidi. Razloži se tudi, zakaj so te «slike» take in ne drugačne.

Iz vsebine

Sistem ekološkega reda. Abiotično okolje. Veliki življenjski prostori Zemlje (conobiomi I–IX): tropski in subtropski deževni gozdovi, polpuščave in puščave, sredozemski vednozeleni gozdovi, zimzeleni in listnati gozdovi, mrzle stepe, gozdovi iglavcev (tajga), tundre in polarne puščave itd.

Peter Haßbacher (ured.):

Oskrba varstvenih območij – priložnost za naravo, kulturo in turizem

(Schutzgebietsbetreuung – eine Chance für Natur, Kultur und Tourismus) Zbirka: Fachbeiträge des Österreichischen Alpenvereins, Alpine Raumordnung Nr. 14, Innsbruck 1997, 109 str. Na voljo pri: Österreichischer Alpenverein tel. +43/512/59 5 47 - 15 ali 20, brezplačno (zaželjena izmenjava publikacij)

Varstvena območja so za alpsko prebivalstvo in zlasti za mnoge nosilce odločitev v občinah še vedno «instrumenti za preprečevanje» varstva narave. Zato se v sodobnem varstvu narave vedno bolj uveljavljajo ustanove za oskrbo varstvenih območij, katerih naloga je razčiščevanje in premagovanje konfliktov.

V Avstriji in Nemčiji pa primerne managementa za varstvena območja kar ni. Kot razlog navajata pomanjkanje finančnih sredstev. Po drugi strani pa na primeru Južne Tirolske vidimo, da je z ustanavljanjem kvalificiranih ustanov za oskrbo možno posegati na trg delovne sile in nuditi kakovostnejši turizem.

Poleg ustreznega naravnega prostora je za zagotovitev dolgoročnega obstoja in kakovosti dela teh ustanov potrebno upoštevati tudi regionalne družbenogospodarske in kulturne okvirne pogoje. Verodostojno zavarovana varstvena območja so lahko pomembna prvina v ponudbi občin, ki določa njihov profil in prihodnost. O uspehu ali neuspehu ustanove za oskrbo varstvenih območij pa bodo odločale kvalifikacija, angažma in zakoreninjenost sodelavcev v regiji.

Zbornik vsebuje celo vrsto izbranih prispevkov in poročil priznanih znanstvenikov, načrtovalcev regionalnega in turističnega razvoja, ki so imeli opravka z varstvenimi območji. Rezultati naj pomagajo občinam, turističnim društvom in naravovarstvenim organizacijam pri odločanju in iskanju novih poti.

Preveč ničel pri CIPRI

V resoluciji CIPRE «o splošni prepovedi turističnih helikopterskih poletov v Alpah» (CIPRA-Info št. 47) se je vtihotapila napaka. Zapisali smo: «v Švici, kjer je 43 pristajalnih mest, prevažajo letno do 500.000 potnikov», prava številka vključno s številom neznanih primerov pa bi bila 50.000...

Čudno

Brkati ser (*Gypretes barbutus*)

To ptico še vedno vidimo letati nad gorami Zgornjega Wallisa, iz dneva v dan pa postaja bolj redek gost. V Les Alpes smo prebrali, da je lovec ustrelil čudovitega brkatega sera. Žival, ki je merila čez krila več kot 12 čevljev, je moral ubiti s puškinim kopitom. Za opravljeno delo mu je vlada izplačala nagrado 36 frankov.

Bulletin de la Moritienne (Zvezek XI, 1883).

Izide maja:

dobite v knjigarnah ali pri CIPRI.

Vas mika praksa pri CIPRI?

CIPRA-International stalno ponuja v svoji pisarni v Liechtensteinu delovna mesta za praktikante. Za šestmesečno prakso se izplačuje plača. Od kandidatov pričakujemo, da so

absolventi naravoslovnih smeri, eventualno tudi drugih študijskih smeri, ki se zanimajo za delo nevladnih organizacij na področju varstva okolja in govorijo vsaj dva «alpska jezika» (francosko, italijansko, nemško, slovensko).

CIPRA, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan, tel. 0041 (0)75 237 40 - 30, faks -31 e-mail: cpra@cpra.LOL.li

neu / nouveau / nuovo / novo:

www.cipra.org

IMPRESUM

Obvestila CIPRE
izhajajo 4krat letno

Redakcija: Andreas Götz, Michel Revaz, CIPRA-International – Avtorji: Wilfried Anreiter, Miriam Behrens, Hendrik Bernhard-Pehlke, Andreas Götz, Michel Revaz, Andreas Weissen, Renate Zauner – Prevodi: Abdelaziz Gouali, Carlo Gubbetti, Zdenka Hafner-Čelan, Michel Revaz – Ponatis zaželjen z navedbo vira – Natisnjeno na recikliran papir – Nemška, francoska, italijanska in slovenska izdaja – Celotna naklada: 11 500 – Tisk: Gutenberg AG, Schaan/FL

CIPRA-International, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan,
Tel. 0041-75-237 40 30, Fax. 0041-75-237 40 31, e-mail: cpra@cpra.LOL.li

Nacionalni odbori:
CIPRA-Österreich, c/o ÖGNU Umweltdachverband, Alserstrasse 21/1/5, A-1080 Wien
Tel.: 0043-1-40 113-0, Fax: 0043-1-40 113-50, e-mail: Umweltdachverband@oegnu.or.at
(bei subject bitte eingeben: CIPRA)

CIPRA-Schweiz, c/o Pro Natura, Postfach, CH-4020 Basel
Tel.: 0041-61 317 91 91 u. 61 317 92 42, Fax: 0041-612 317 92 66, e-mail: mailbox@pronatura.ch

CIPRA-Deutschland, Waltherstrasse 29, D-80337 München,
Tel.: 0049-89 54 42 78 50, Fax: 0049-89 54 42 78 99

CIPRA-France, c/o CICM, Les Gandy, F-73670 Entremont-le-Vieux
Tel.: 0033-479 65 87 27, Fax: 0033-479 65 87 27, e-mail: cicm@wanadoo.fr

CIPRA-Liechtenstein, c/o LGU, Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
Tel.: 0041-75-232 52 62, Fax: 0041-75 237 40 31, e-mail: lgu@lgu.LOL.li

CIPRA-Italia, c/o Pro Natura Torino, via Pastrengo 20, I-10128 Torino
Tel.: 0039-11-54 86 26, Fax: 0039-11-534 120, e-mail: pronto@arpnet.it

CIPRA-Slovenija, Regionalni center za okolje, Slovenska cesta 5, SI-1000 Ljubljana
Tel.: 0038-66-11 25 70 65, Fax: 0038-66-11 25 70 65, e-mail: ursa.komac@guest.arnes.si

Regionalni odbor:
CIPRA-Südtirol, c/o Dachv. f. Natur- u. Umweltschutz, Kornpl. 10, I-39100 Bozen
Tel.: 0039-471 97 37 00, Fax: 0039-471 97 67 55, e-mail: natur@dnet.it

Sklad Aage V. Jensen Charity Foundation iz Vaduza (FL) je finančno podpril izid te številke biltena CIPRA-Info.

Adressberichtigungen nach A1, Nr. 552 melden.		Zutreffendes durchkreuzen – Marquer ce qui convient	
Porre una crocetta secondo il caso		Annahme	
Weggezogen:		Nicht	
Nachsendelist abgelauten:		abgeholt	
A démission:		bekannt	
Délai de réexpédition expiré		verweigert	
Termine di spedizione scaduto		Refuse	
		Retour	
		Respinto	
		Iniziale	
		Diacolto	
		Diacolto	